

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2011

**VISUELE KUNSTE V1
MEMORANDUM**

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit 20 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies versigtig voor aanvang van nasienwerk.

1. Hierdie vraestel bestaan uit TIEN vrae. Leerlinge moet enige VYF vrae beantwoord vir 'n totaal van 100 punte.
2. Dit is **UITERS BELANGRIK** om in verskeie gevalle vergunnings te maak aan leerlinge:
 - a Leerlinge moet krediet kry vir hul eie menings en idees in antwoorde.
 - b Krediet moet ook toegestaan word vir sydelingse denke.
 - c Dit is ook belangrik dat argumente en stellings deeglik beredeneerd is en kwalifiseer deur verwysings na spesifieke faktore.
3. Vrae en onder-afdelings moet duidelik en korrek genommer wees.
4. Vir inligting en kunswerke onder bespreking in een antwoord, moet nie weer punte toegeken word as dit in ander antwoorde herhaal word nie, maar kruisverwysings na kunswerke mag wel plaasvind.
5. Leerlinge moet die name van die kunstenaar en die titel van elke werk onder bespreking noem waar van toepassing.
6. Leerlinge mag beide twee- en driedimensionele kunswerke bespreek in enige vraag waar van toepassing.
7. ***Dit moet in gedagte gehou word dat baie leerlinge hierdie voorbeelde gaan bespreek, terwyl hul dit nooit vantevore gesien het nie. Om die rede kan ons nie feitelike, akademiese inligting verwag nie. Hulle moet op grond van eie ervaring, kulture en interpretasies van die kunswerke reageer, binne die konteks van die vraag. Daarom moet nasieners die antwoorde met plooibaarheid en 'n oop gemoed hanteer.***

ALGEMENE INLIGTING VIR NASIENERS

- Hierdie nasien-memorandum dien as riglyn vir nasieners sowel as onderrig-hulpmiddel. Om die rede is die memorandum vir sekere van die vrae in groter diepte, sodat die inligting as notas aangewend kan word in die leerproses. Ander gedeeltes vanuit die memorandum mag blote voorgestelde riglyne wees.
- Nasieners word aangemoedig om leerlinge te beloon vir wat hulle weet, eerder as om hul te straf vir wat hulle nie weet nie.
- Alhoewel die inligting by die vrae soms puntsgewys verskaf word, moet leerlinge in opstel-/paragraafvorm skryf in VOLSINNE.
- Antwoorde puntsgewys aangebied sal nie punte ontvang nie.
- Nasieners moet let op die graderingskode op die volgende bladsy vir ondersteuning om vlakke van prestasie te assesseer.

Assessering van leerlinge se vermoë om te analiseer en op voorbeelde van visuele kultuur te reageer - Sien volgende bladsy.

PRESTASIEGRADEING: LEERUITKOMS 4: VISUELE KULTURELE STUDIES

7 Voortreflik/ Hoogstaande 80 – 100%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer buitengewone vermoë om op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon hoogstaande vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer uiters goed-ontwikkelde skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon buitengewone insig en begrip en wend uiteenlopende benaderings aan.
6 Verdienstelik/ Lofwaardig 70 – 79%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer goed ontwikkelde vermoë om op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon uitstekende vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer hoogs-ontwikkelde skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon uitstekende insig en begrip.
5 Aansienlik/ Deeglik 60 – 69%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer aansienlike vermoë om op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon aansienlike vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer goed-ontwikkelde skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon 'n goeie vlak van insig en begrip.
4 Middelmatig/ Skaflik 50 – 59%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer 'n middelmatige vermoë op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon 'n gemiddelde vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer kompeterende skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon 'n goeie vlak van insig en begrip.
3 Voldoende 40 – 49%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer voldoende vermoë om op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon voldoende vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer voldoende skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon 'n voldoende vlak van insig en begrip.
2 Elementêr 30 – 39%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer slegs 'n basiese vermoë om op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon 'n matige vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer slegs basiese skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon 'n elementêre vlak van insig en begrip.
1 Onvoldoende 0 – 29%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer min tot geen vermoë om op kunswerke te reageer en te analiseer in verband tot hul kultuur, maatskaplike, sosiale, politiese en historiese verbande. • Toon besonder beperkte vermoë in die aanwending van gepaste visuele kunsterminologie. • Demonstreer beperkte skryf- en navorsingsvaardighede in die bestudering van kuns. • Toon min tot geen begrip of insig.

VRAAG 1

KUNS EN PROPAGANDA

- 1.1 Leerlinge moet die boodskap van die werk definieer, die onderwerp-materiaal en ander elemente bespreek en sê hoe die kunstenaar die gemeenskap van sy gedagtes bewusgemaak het. Boodskap van hierdie werk is hoe arbeid en besigheid in die Ooste 'n dooiepunt bereik het. Arbeiders en besigheidsmanne in pakke klere is in 'n tronkagtige raamwerk en beide word in ongelukkigheid vasgesluit. Die manne in kettings, met die koppe ongemaklik na die kant; die gesigte met negatiewe uitdrukkings; die swaard, die blokagtige houer soos 'n tronkmuur en die nekstutte, spreek alles van 'n regeringstelsel van arbeid wat onderdrukkend is vir beide partye.

Lyn is ru en swart, wat bydra tot die gevangenis-effek; die rooierige oker en swart kleure spreek van bloedvergieting en dood. Die harde tonale waardes dra by tot die betekenis van "moeilikhed" soos die titel weergee. Bewusmaking van gemeenskap, is deur middel van die horisontale, bindende aard van die komposisie, wat toon hoe ekonomie en arbeidskwessies sowel bestuur as arbeiders kan vasvang.

Aanvaar redelike en stawende opmerkings.

(7)

- 1.2 Beelde van die "CAPS"-plakkaat bevat vuiste wat herinner aan die Swartmag-salut; en met arbeid gemeenskaplikheid. Hande hou boeke wat opvoeding vir Swartmense, of die gebrek daaraan in die verlede, aanroer, (die rede vir die maak van die plakkaat). Die bewoording, 'n lint van groot, kragtige letters wat voor die figure staan en duidelik opvoeding eis, maak dit komposisioneel dominant en in-jou-gesig; die komposisie, styf geïntegreer in 'n netwerk van hande en letters, spreek ook van die solidariteit van Swartmense wanneer hulle marsjeer of protesteer vir iets belangriks soos gelyke opvoeding. Die herhaalde ekspressiewe weer-gawe van ruwe swart hande spreek van Swart arbeiders, "die mense" wat nodig het om deur opvoeding bemagtig te word: Die ruwe oop swart palm bo in die linkerhoek, spreek van swaarkry en skakel goed in met die lintwoorde, "mense", wat direk daaronder die swaarkry van Swartmense suggereer. Bo in die linkerhoek is swart hande in 'n ontspanne groet-greep wat spreek van sukses en terselfdertyd van eenheid. Links van die middel toon die kunstenaar 'n skroefgreep-vuis wat met 'n moersleutel 'n moer los- of vasdraai. Dit spreek nie alleen van Swartmag nie, maar ook van die mag van Swart arbeiders. Regs van die vuis, hou 'n hand 'n pen vas. Die pen het skynbaar 'n hark vervang, wat weergegee word as 'n ry dreigende speke agter die hand. Dit spreek van die prioritisering van opvoeding. Die herhaling van die skryf-hand ver regs, gekomplimenteer met die hand wat die liniaal vashou om 'n lyn te trek en 'n hand wat 'n verdeler oop- of toemaak(wiskundige apparaat), en 'n hand wat 'n boek vasklem, kan gelees word as klem op hierdie prioriteit.

(5)

- 1.3 'n Opstel word vereis oor enige Suid-Afrikaanse of Internasionale kunstenaar wie se werk belangrike politieke of sosiale misdrywe weergee. Die naam van die kunstenaar en die werk(e) onder bespreking en die kommentaar oor die misdrywe moet duidelik wees.

(8)

[20]

VRAAG 2

MONUMENTE EN GEDENKTERREINE

Leerlinge moet 'n beskrywende opstel lewer waarin die visuele bronne en eie voorbeelde geanaliseer en geëvalueer word met verwysing na die aanhaling. Die 4 monumente sowel as ander moet bespreek word – arbeid sowel as kostes daaraan verbonde. Daar moet ook verwys word na watter meer indrukwekkend is.

Vorms en volumes:

Die Monument vir Septimus Severius is massief, ongeveer drie verdiepings hoog, van klip en stukadoorpleister gemaak, met vormraamwerk- opsiering soos Korintiese pilaarkrone, ornamentele blomkranse en soliede klassieke basisse waarop gedeeltes van die drievoudboog rus. Dit is 'n indrukwekkende publieke stelling, gemaak vir 'n baie suksesvolle Romeinse leier, waar die vorms so hoog is, om die publiek nietig daarby te laat vergelyk en sodoende die belangrikheid van die leier ooglopend te maak. Drie i.p.v. een boog, beklemtoon die mag en staatlikheid van die man sowel as die rykdom en mag van die Romeine. Die bou daarvan sou jare en baie publieke geld gekos het. Dit bly een van die wêreld se indrukwekkendste monumente vir die oorwinnings van Severius.

Die portret-borsbeeld is 'n kreatiewe nuwigheid van die antieke Romeine. Die volle lengte van die aangenome Hellenistiese skulpturele figuur is verminder tot kop-en-skouers en 'n gedeelte van die bolyf soos duidelik sigbaar in die visuele illustrasie van die borsbeeld van Septimus Severius. Die belangrikste borsbeelde wat gedurende die Romeinse periode gemaak is, was die van keisers. Die klassieke idealisering soos gesien in Septimus se borsbeeld, het keisers veroorloof om hul lojaliteite aan die keiserlike ryk te beklemtoon en selfs hul gesag te wettig deur hulself visueel te koppel aan hul voorgangers. Die krullerige boskasie aan kop en ken en die voue van die militêre drag, versier die lyf, om die ideale van toewyding en diens aan die publiek en militêre heldemoed te projekteer. Romeine het gelaatstrekke van die gesig beskou as die beste gedeelte vir die weerspieëling van persoonlikheid, ouderdom en wysheid. In hierdie geval dra die gelaatstrekke met die woeste hare en baard bekwaamheid, volwassenheid en wysheid oor, verkry na harde jare van militêre ondervinding. Hierdie beeld moes versprei word deur die hele ryk d.m.v. kopieë van keiserlike borsbeelde, daar dit van Romeine verwag was om wierook te brand voor hierdie beelde, as blyk van respek en lojaliteit. Dit het 'n swaar las geplaas ten opsigte van produksie- en reproduksiekostes. Die soliede vorm van die borsbeelde is nie buitengewoon nie en die realisme daarvan is 'n tradisionele wyse om mag en glorie van 'n leier te simboliseer.

Die Afrikaanse Taalmonument is geleë op 'n heuwel wat oor die Paarl uitkyk. Die Monument bestaan uit verskeie strukture van konvekse en konkawe aard, wat die invloede van verskillende Tale en kulture op die Afrikaanse Taal simboliseer. Die taal verkry sy volste selfstandigheid in die simboliese projeksie die lugruim in, deur die langste parabool. Die lang boë van die hoë vernouende torings van die Taalmonument, swiep hoog die lug in op, soos ook die Oorlogs-gedenkteken en beide is meer wiskundig en abstrak as die eerste twee. Die parabole en trappe van die Taalmonument spreek van die wonderlike logistieke van 'n taal wat reik na hoër doelwitte as 'n kultuurgroep, terwyl die regop kolom van die Oorlogsgedenkteken die manlike oorwinningskrag simboliseer.

Materiale en afwerkings:

Die eerste is gemaak van klip en stukadoorgips en die tweede van marmer, wat rykheid en tydloosheid oordra. Die derde is van stene en sement en gewapende beton en die vierde van stene, sement en klip. (a), (b) en (d) is eenders ten opsigte van hul materiale en almal is met hoogs professionele afwerking gekonstrueer, wat bydra tot die eer wat die leier toekom, so ook vir die Afrikaanse taal en diegene wat in die oorlog omgekom het.

Aanvaar redelike besprekings met die nodige staving van hoe materiale en afwerkings van leerlinge se eie bygevoegde voorbeelde tot die verering van 'n persoon of ideaal bydra.

(4)

Plasing en die publiek se interaksie:

Die triomfboog is so groot en in die middel van 'n baie besige openbare deurgang, dat 'n mens nie anders kan as om geïntimideer te word deur die asemrowende grootte nie. 'n Mens voel die onmoontlike meerderwaardigheid van die glorie van die leier en van Italië as land aan. Die borsbeeld is in 'n museum en die grootte van so 'n aard, dat 'n mens daar om kan loop en dit maak die ervaring meer interaktief. Dit skep die menslike onmiddellikheid wat die Romeine begeer het in hul nasporing van realisme wanneer hul monumente vir hul leiers gemaak het. Die hoë paraboliese boë van die Taalmonument reik baie hoog die lug in, wat die aspirasies van die taalgroep verbeeld en soortgelyke belangrikheid daaraan verleen soos die Romeinse werk se grootte en plasing. Mense sal moet opkyk na die Taalmonument en so die waarde en doel daarvan besef. Die oorlogsgedenkteken is in 'n park opgestel, in 'n vredige openbare plek wat absoluut in kontras is met 'n oorlogsone. So skep dit 'n byna godsdienstige vrede, wat 'n mens bewus maak van diegene wat ter ruste gelê is en die lof aanwakker vir hulle wat in daardie oorlog geveg het.

Aanvaar logiese kommentaar met staving.

(4)
[20]

VRAAG 3**INTERNASIONALE TENDENSE: IMPRESSIONISME EN POST- IMPRESSIONISME**

- 3.1 Leerlinge moet bondig omskryf watter invloede en omstandighede aanleiding gegee het tot Impressionisme. Hierdie invloede was 'n reaksie tot die stemmige en tradisionele benadering in kuns in die vorige eeu. Realisme en Neo-Klassisisme en die stywe diktering van die 'Salon de Refusee', asook die vasgeroesde gewoontes van kunskritici en die publiek, is alles dinge wat bygedra het tot die Impressioniste se reaksie. Hulle het die wetenskap van lig bestudeer, asook die Oosterse skilderstyle waar kwasmerke baie vloeiend en ontspanne is en die vorms aan die kante van die doek afbloei en so het die faktore gelei tot die meer ontspanne styl en varser kleurpalet. Hulle wou op die plek, "en plein aire", buite in die opelug skilder, want hulle het geglo daarin om die indruk van realiteit weer te gee, eerder as om in 'n realistiese styl te skilder. (3)
- 3.2 Leerlinge moet die geïllustreerde werk in Figuur 3(a) bespreek in hoe-verre dit die tipiese Impressionistiese hantering van lig en kleur weergee. Die hantering van lig in Cezanne se werk toon die direkte benadering van die waarneming en weergee van kleure. Daar is geen vervaagde kleure wanneer die vorms in die agtergrond terugwyk nie. Die groene en mosterd kleure is varser as die in ouer tradisionele skilderye en in dieselfde intensiteit in die voorgrond as in die verre afstand, met 'n gevolglike nuwe nie-realistiese perspektief. Daar is helder groene en bloue en geen breë areas van dowwe kleure soos swarte, dowwe bruine en tersiêre kleure nie. Die fassettering van grond en boomvorms sowel as die lugruim, toon 'n bewustheid van die flikkerende kwaliteit van lig en die deursigtigheid en varsheid daarvan. Dit was wat die Impressioniste probeer bereik het. Skaduwees is meer suggestief as representatief en is aangedui in terme van baie donker groene wat met bloue geaksentueer is. (4)
- 3.3 Post-Impressionisme invloed van Kubisme kan in die gefasetteerde vorms gesien word. Die reguit kwashale wat die blokagtige wolke vorm, die vierkantige lappies kleur wat die berg en grond vorm, wys die obsessie met die geometriese weergawe van vorms, wat begin om realiteit abstrak te maak. (2)
- 3.4 Seurat het gekies om in die styl van Pointelisme te werk, want hy was oorspronklik deel van die groep Impressioniste wat die werklikheid op 'n nie-tradisionele wyse wou weergee met die aanwending van onderbroke kwashale. Ook was hy deel van die nuwe wêreld waar die drukpers nuwe tegnologie was. Hy het die tegnologie van die 'pixels' van massa media-drukwerk nageboots om sy eie metode van 'n nuwe gereguleerde werklikheid weer te gee, wat struktuur ag. Struktuur is nog iets wat die Impressioniste geag het. (2)

- 3.5 Leerlinge moet EEN ander Post-Impressionistiese werk kies en 'n vergelyking doen tussen die gekose werk wat hul bestudeer het en Seurat se La Grande Jatte.

Faktore om in te sluit rakende La Grande Jatte:

- Onderwerpmateriaal is groepe families wat in die middagson op die rivierwal ontspan. Dit toon 'n deftige lewenstyl van 'n hoë standaard, sonder armoede. Modieuse kleredrag dra by tot die vertonerigheid van die samelewing, waar die najaag van natuurlike plesiere 'n nuwe lewenstyl was.
- Hierdie werk het 'n uitgebreide komposisie, met klein groepies of paartjies oral verspreid, met sterk ramings-effek regs in die vorm van 'n boom. Skadu's is so sterk, dat dit deel word van die soliede areas van figure.
- Die styl is punte of kolletjies kleur langs mekaar geplaas in 'n tydrowende tegniek, wat 'n stil, rigiede effek aan die toneel verleen. Dit laat die werk ook skakel met die drukkerstegnieke van die dag, wat dit nuut maak/gemaak het in die kunswêreld.
- Kleure is vars bloue, groene, warm oranje-rooie, asook witte, wat 'n wonderlike natuurlike atmosfeer skep, sonder enige ang of pyn. Hierdie kleure weerspieël 'n gelukkige wêreld verlief op die buitelewe.

Onthou dat kandidate moet vergelyk, sin vir sin en dieselfde dinge met mekaar t.o.v. elke punt.

(9)
[20]

VRAAG 4**KUBISME, FAUVISME, FUTURISME EN EKSPRESSIONISME**

4.1 Leerlinge moet die Sintetiese Fase van Kubisme noem. Picasso se werk toon eienskappe van die Post-Analitiese fase van Kubisme. Dit het meer kleur as die Analitiese Fase (wat monochromaties was) en dit toon 'n terugkeer na sterk buitelyne en dekoratieweiteit, wat nie in die Vroeë Fase of die Analitiese Fase die geval was nie. Dit is 'n styl van amperse "kloissonisme", waar swart buitelyne areas van sterk kleur binne hou, soos 'n gebrandskilderde glasvenster, waar patroon sterk is. Die geometriese distorsie van gelaatstrekke en vlakke is ook tiperend van alle fases van Kubisme.

(4)

4.2 Matisse was 'n lid van die groep kunstenaars bekend as "Les Fauves" of "wilde gediertes". Hulle wou doelbewus wegbreek van die reëls van tradisionele kuns, want hulle was kwaad vir die wêreld asook oor morele verval in die samelewing a.g.v. die Wêreldoorlog. Hulle was ook kwaad oor die oorheersing van die Franse 19de eeuse Salon-stelsel. Hulle was beïnvloed deur die Impressioniste en Post-Impressioniste. Hulle het sterk kleur en skilderkunstige kwaliteite bo die representatiewe of realistiese waardes van die Impressioniste aangewend. Wilde kleurharmonieë, primitiewe eenvoudige komposisies, garnering-kleure en wilde los lynwerk was tiperend. Dit alles was in direkte teenstelling tot die aanvaarde skilder-norme en het inderdaad die kritici sowel as die publiek geskok. Europa was pas deur die Eerste Wêreldoorlog en in 'n staat van depressiewe en sosiale trauma.

(3)

4.3 Leerlinge moet vergelyk: Picasso se Vrou in 'n Leunstoel is 'n baie meer liniêre en geometriese werk as Groen Streep van Matisse. **Die lynwerk** van Figuur 4(a) is hard, dik, swart, hoekig, met herhaalde strepe, wat sterk patrone vorm en verskil van die meer smerige lyn van Figuur 4(b). In die tweede werk is lyne losser, baie minder duidelik, soos te sien in die wenkbroue van beide werke. In die eerste is die wenkbroue hard, spykeragtig gevormd, terwyl in die laaste een dit losser boë vorm. Die vorms van Figuur 4 (a) is skerp en hoekig, wat 'n aggressiewe en afgetrokke stemming afgee en in Figuur 4(b) is die vorms meer gerond, met 'n gevolglike meer ontspanne figuurstudie. Die agtergrond van Figuur 4(a) is gesny deur talle kort lyne in allerlei diagonale, wat bydra tot die getraumatiseerde stemming, waar in Figuur 4(b) daar geen duidelike lyne sigbaar is nie, wat die werk 'n gelukkige mengsel van willekeurige gekleurde areas maak, **Patrone** in Figuur 4(a) is styf en skerp, met diamante, reghoeke en herhaalde kurwes, wat dit 'n dekoratiewe voorkoms verskaf en in Figuur 4(b) is patrone minimaal, slegs te sien om die nek van die vrou, waar die patrone losser is en bydra tot die ontspanne atmosfeer van die werk.

(5)

- 4.4 Kirchner se **siening van die wêreld** is 'n ontnugterde een, soos gesien na aanleiding van die oorhellende meubels, skewe vloervlak en krom skouers van die vrou in die weerkaatsing. Die rugkant van 'n regop maar ontspanne gelukkige vrou wat haar hare doen, word weerlê deur haar hangskouers en hartseer gesig in die weerkaatsing. Hierdie komposisionele sake en die koue bloue en perse, verleen 'n hartseer, nie-geestige atmosfeer aan die werk. Sy lyk nie gelukkig of energiek nie en dit gaan oor in 'n boodskap oor die wêreld van daardie tyd – dit was negatief en destruktief. Haar hoekige arms, die gepunte skoene en die gekantelde meubels wys 'n wêreld wat uit sinkronisasie is. Selfs die gebleikte gryse en bloue dra 'n hartseer en depressiewe atmosfeer oor. (5)
- 4.5 Die **styl** van Figuur 4(c) is Ekspressionisme, met los lyne, hoekige rande en losserig-aangewende areas van kleur. Die styl van Figuur 4(d) is Futurisme, soos te sien aan die herhaalde vorms, die skadu-lynwerk, die nou, skerp spiesagtige lyne en die multi-herhaalde beeld van die hond en die vrou. Die laaste werk is 'n stywer styl as die van Figuur 4(c). (2)
- 4.6 Balla se werk vier beweging, spoed en die tegnologiese era wat spoed vereer het. Na die Eerste Wêreldoorlog was die wêreld 'n nuwe een van vinnige motors, vliegtuie en treine, wat nie vantevore in omgang was nie. Die Industriële era het aangebreek. (1)

[20]

VRAAG 5**GALLERYBESOEKE EN UITSTALLINGS**

- 5.1 'n **Opstel van twee of meer bladsye** oor 'n "galerybesoek" waarin kandidate kommentaar moet lewer oor die ses geïllustreerde werke, sowel as enige ander van hul keuse. Onderwerpmateriaal en hoe dit die sosiale en politieke stand van sake van die vroeë twintigste eeu weergee, asook die hantering van kunselemente en hoe dit oordra hoe die wêreld daar uitgesien het, moet ingesluit wees.

Onderwerp:

- a) 'n Gebroke en verwronge toneel van die Eiffeltoring: Die Eiffeltoring met bome was deel van die Eiffelreeks, geskep deur Delaunay. Die Toring is 'n ikoon van verstedeliking wat vir Delaunay gefassineer het. Daar dit 'n radio-toring is, het dit grenslose kommunikasie verteenwoordig en die unieke konstruksie daarvan was simbolies van die ontwikkelende masjien-era. Dit toon hoe gebroke en onderstebo die Europese wêreld was na die oorlog.
- b) 'n Abstrakte aansig van die oseaan, met baie ekspressiewe draaikolke van water en stroomvloeiing in 'n deurmekaar massa. Dit wys Pollock se onderbewuste en intuïtiewe indruk van die diep en grenslose oseaan, met selfs die gevaar van die oseaan in die ruwe, hoekige swart lyne.
- c) 'n Portret van die kunstenaar se dogter wat sit op 'n rooskleurige geblomde stoel, met blom-detail agter haar. Dit is 'n gelukkige portret, kinderlik en plaas haar op 'n voetstuk of "troon" van belangrikheid.
- d) Slapende Medusa is 'n samesmelting van 'n vrou en 'n arend wat op 'n muur sit aan die rand van die oseaan. Medusa was 'n godin wie se lang hare mense betower of begoël het. Hier is die boodskap 'n broeiende tipe waarskuwing. Selfs die gode en godinne is aan die slaap onder die dreigende verdoemenis. Knoppff het die dimense van Simbolisme betree en hierdie werk spreek van mens se nagmerries, maar ook van sensualiteit. Sielkunde was 'n nuwe wetenskap in die vroeë 1900's en dit maak dat mens die onderbewuste betree.
- e) Braque toon 'n man met 'n kitaar, in 'n erg abstrakte, gefassetteerde analitiese Kubisme styl.
- f) Duchamp se Urinaal is tipies van die Dada-praktyk van gevonde items wat as rommel geag is deur die gemeenskap, maar hier vertoon as kuns. Dit wys Dada se begeerte om die kunswêreld op sy kop om te keer, om die publiek te skok. Die bybetekenisse van 'n urinaal, spreek van Duchamp se ernstige negatiewiteit teen die wêreld, die regerings wat dit gedryf het en die gevestigde Westerse kuns-instellings en hul voorskriftelike leiers.

Kunselemente:

- Delaunay se lyn is getand, hoekig. Sy kleure is warm, selfs aan die brand. Hierdie twee elemente spreek van sy houding oor die aan-die-brand-wêreld, gekantel en onstabiel. Delaunay het 'n eiesoortige styl aangeneem wat "kubusties" van aard voorgekom het met 'n tikkie van Fauvisme. 'n Trillende vloeiing van lewendige bruine, rooie en roomwitte vorm 'n poel van interessante abstrakthede. Die gefragmenteerde lae kleur vorm die fassinerende patrone van gebreekte ruimtes wat vir waarneming aan die kyker se gedagte oorgelaat word. Nietemin, anders as die objekte van die Kubiste se ondersoek, bly die toring onderskeibaar van die abstrakte bome.
- Pollock se grys kleure spreek van 'n dowwe en ontbindende wêreld; die swarte is verteenwoordigend van dood of duisternis en die flitse rooie en gele, kan gesien word as die strale van hoop onder die donker stroom van alles van post-Wêreldoorlogse lewe. Sy lyne is dik en getand, wat die see stormagtig maak, presies soos die wêreld was van die 1900's tot 1950's.
- Gauguin se kleure is prentjiemooi en helder, sommiges veraf en byna plat, wat spreek van 'n oop en gelukkige herinnering aan sy dogter; daar is geen onderliggende negatiewe hier nie.
- Knoppff se bruine en khaki kleure is somber en slaapwekkend. Hy gebruik hierdie dowwe kleure om die kyker toe te laat om in te beweeg tot die ruimte van waardering van die boodskap op 'n dromerige wyse. Daar is geen helder afleidende kleure nie. Sosiaal was dit 'n nuwe wêreld vir sielkundiges en so ook die verkenning van die onderbewuste. Sy lyngebruik is styf en die realisme gee hierdie werk die kanaal vir die kyker om toe te tree tot insig van die onderbewuste.
- Kleur in Braque se Kitaar is ook somber en monochromaties. Dit is tipies van die neiging van kunstenaars in die eerste helfte van die twintigste eeu, om aan te beweeg na abstraksie. Die idee was belangriker as realiteit. Intellektuele waardering was oorheersend. Die kort lyne wat in alle rigtings gaan, wat ook die sentrale raamagtige fasette en plat areas of vlakke skep, tipies van Sintetiese Kubisme, verplat die portret tot 'n wiskundige realiteit, sonder emosie. Dit is wat die wêreld nodig gehad het, waar emosie "platgeslaan" en ritueel geword het, eerder as warm en gedagteloos, maar verwoestend werklik.
- Duchamp se Fontein gebruik lyn slegs in die vorm van die woorde R. Mutt met die datum, wat maar verwysings is na die nie-bewustelike natuur van Dada, asook die wêreld van daardie tyd, waar oorlogshandeling die mens se denke en tyd oorheers het. Aanvaar ander verwysings na elemente waar die nodige staving verskaf word.

Kandidate mag ook verwys na hul eie gekose werke en hoe hulle 'n wêreld weergee van ekonomiese en sosiale agteruitgang en puin.

VRAAG 6**FORMELE EN INFORMELE SKOLE IN SUID-AFRIKA**

- 6.1 Leerlinge moet die werke interpreteer en kies watter werke 'n belangriker boodskap vir Suid-Afrika inhou.

Feni se Vrou en Seun toon die volheid van Moeder Afrika; die nou verband tussen moeder en seun, vir wie sy moontlik besig is om te dissiplineer, siende die hande bokant sy kop, of wie sy besig is om te prys. Soos alle ander moeders, het die moeders van Afrika die belangrike rol van liefde en dissipline en om hul seuns te laat gaan, om 'n lewe van hul eie te gaan lei en dit is 'n hartseer tyd, soos op haar gesig gesien kan word. Dit is 'n universele boodskap van liefde en vrystelling. Aanvaar logiese vertolking.

OF

Victor se Lot se Vrou, wat 'n man toon met sy arm om 'n jonger vrou, oppad weg in 'n voertuig, terwyl 'n moeder, moontlik die man se vrou, in die teenoorgestelde rigting loop met haar baba en haar bagasie. Sy is nie gelukkig nie, maar die man het 'n glimlag op sy gesig. Die lugruim is stormagtig en die wind van die noodlot waai in die rigting wat die moeder en baba heen kyk. Dit mag verwys na hoe vele mans deesdae met jonger vroue weglou en hul eggenotes laat om na die kinders om te sien. Dit is 'n hartseer realiteit van lewe in Suid-Afrika en kan daarom ook gesien word as die belangrikste boodskapdraer. Aanvaar logiese vertolking. (4)

- 6.2 In 2 kort paragrawe, definieer en bespreek **stemming**.

In Figuur 6(a) is die stemming gepynig, ernstig, somber, gesien in die wye ernstige oë, die dun lyf van die seun, die krap-lyne wat fyn en dun is. Die perspektief toon die vrou naby voor, met 'n verafgeleë horison, wat spreek van hoe ver die seun van die moederfiguur moet weggaan om sy eie lewe te lei. Die vorms is verleng, wat dui op die hartseer en/of armoede van hulle lewe. Die tonale waardes is sterk in kontras, wat die boodskap van vertrek en swaarkry erg maak.

In Figuur 6(b) is die stemming ook hartseer en traumaties, waar daar een persoon agtergelaat word. Die lyne en tone in die werk is dikker en die tonale kontraste is ook sterk. Die stemming van eensaamheid en berowing is hierdeur duidelik. Die perspektief van die vrou en voertuig wat naby voor geplaas is, versterk die hartseer en swaarkry van die verhaal. Die verafgeleë horison met die wit lugruim en donker, stormagtige wolke, weergalm die swaarkry. (6)

- 6.3 Leerlinge moet 'n opstel skryf waarin TWEE ander werke deur enige kunstenaar van een van die skole bespreek word. Verskaf ook 'n persoonlike reaksie met staving. 5 punte vir elke werk (10)

[20]

VRAAG 7**WESTERSE INVLOEDE OP SUID-AFRIKAANSE KUNS**

- 7.1 Die viering van alledaagse dinge het aanleiding gegee tot die gebruik van nuwe populêre tegnologieë om kuns te maak, soos die Fotostate en collage-items deur Rauchenburg in sy werke aangewend. Hy het syskermbeelde gebruik en dit met verdunmiddel behandel om 'n drup-effek te verkry. Hierdie materiale is 'n afwyking van tradisionele materiale, soos verf en doek. Nou is gemengde media soos die gebruik van gevonde objekte, muurpapier, syskermwerk en geverfde fotostate, mode. (4)
- 7.2 Die invloed van Pop-kuns in Amerika word gesien in Nhlengethwa se Ode aan Gideon Nxumalo in die voorkoms asof die werk stuk-stuk gecollage is soos die beelde in een komposisie geplaas is. Pop-kuns was groot en die beelde in die werk kom groot voor in die formaat. Daar is 'n afbakening van stukke, soortgelyk aan die in Warhol se Campbell sopblikkie of sy Marilyn Monroe reeks, of in die kompartementagtige komposisie deur Rauchenburg. Die herhalende sinspeling op massa-musiek d.m.v. poësie, wys een musiek vir beide Blank en Nie-blank: Nxumalo en McGregor. (3)
- 7.3 Leerlinge moet na beide werke verwys en 'n opstel skryf waarin hul die volgende hanteer:

Historiese verband:

In Figuur 7(a) word Kennedy getoon, 'n geliefde ikoon/President; die ruimterise het begin/die mens-op-die-maan era. In Figuur 7(b) is die era in post-apartheid Suid-Afrikaanse geskiedenis, toe musikante en kunstenaars "uit die koue" gekom het en besing en toegelaat is om hul nering toe te pas op die wêreldmark.

Komposisie:

In Figuur 7(a) is dit blokke van beelde in drie kolomme, met Kennedy die fokus-area sentraal onder, wat sodoende sy sentrale belang vir die Amerikaanse mense en gemeenskap weergee. In Figuur 7(b), is die musikant sentraal, met die sleutelborde om hom geplaas en 'n leë rooi en blou agtergrond. Sy sentraliteit wys ook die eer aan hom verskuldig.

Onderwerp:

Rauchenburg se werk toon 'n ruimtereisiger, President Kennedy wat vingerwys, in twee beelde, om bykomende klem te plaas op die waarskuwende boodskap. Dit toon ook twee skeletfigure wat lyk soos die uitdrying van Adam en Eva uit Eden, moontlik 'n boodskap vir die wêreld bedoel. In Figuur 7(b) is die onderwerpmateriaal oor die klaviersleutelborde, die musikant en die plat rooi blok met die blou agtergrond. Daar is 'n sterk jazz-aanvoeling deur die kolletjies en die sterk vorms wat oënskynlik lukraak geplaas is.

Kleur:

In Figuur 7(a) dui die swarte van die agtergrond die wye oopheid van die buitenste ruim en in Figuur 7(b) kan die swarte dui op die man se nasionaliteit in Afrika. Die bloue in Figuur 7(a) herinner 'n mens aan ruimte en vrede, terwyl die blou agtergrond in Figuur 7(b) herinner aan 'n soortgelyke vrede. Die lug is letterlik die limiet in Figuur 7(a) en figuurlik so in Figuur 7(b)! Die rooi in die beeld van die wegkruipende Adam en Eva, simboliseer die pyn van uitgeworpenes, terwyl die rooi van die tweede stuk 'n doelgerigte krag simboliseer, 'n kommunistiese ideaal vir almal om gelyk te wees, in die kunste en ander areas, terwyl die bruine in die eerste werk aarde en al die rykdom daarvan simboliseer.

Aanvaar enige logiese betekenis aan die kleure (8)

- 7.4 Leerlinge moet in EEN paragraaf kies en skryf oor EEN Suid-Afrikaanse kunstenaar wie se onderwerpmateriaal en styl Internasionale invloede toon.

Benoem die kunstenaar en EEN werk. Kandidate moet na spesifieke gedeeltes van die werk verwys om die invloede van bewegings soos Ekspressionisme, Futurisme, Surrealisme, Dada, ens. aan te dui.

Aanvaar relevante kommentaar (5)
[20]

VRAAG 8

DADA EN SURREALISME

- 8.1 Leerlinge moet die tipe Surrealisme in die visuele bronne definieer en twee faktore wat dit surrealisties maak, verduidelik. Figure 8(a) en 8(b) behoort tot die Magiese Realisme-stadium van Surrealisme. Die rede hiervoor is dat die styl ten volle realisties is, teenoor die verplatte agtergrond van die Biomorfiese Surrealisme, met amebiese en gestileerde kinderlike vorms teen die plat agtergrond. In die twee Figure 8(a) en 8(b), is die kleure ryk, selfs bytend/skerp en dit is 'n tweede rede tekenend van Magiese Realistiese Surrealisme werke.

'n Ander kenmerk wat hierdie werke onder Surrealisme plaas, is koddige en vreemde juxta posings van beelde, wat die nagmerrie skep, ver verwyderd van realiteits-atmosfeer van die werke. Voorbeelde hiervan is die groot kam op die normale-grootte bed, die kas wat deursigtig is terwyl dit terselfdertyd 'n vensterraam reflekteer asook die kamer met 'n plafon, maar op die muur word die oop hemelruim getoon. In Figuur 8(a), is die groot kop wat uit die grond verrys, "ver verwyderd van die normale" en dus Surrealisties.

(5)

- 8.2 Afbeelding in Figuur 8(a) toon 'n hok met ranke wat die oorgroot-kop toevou. Die ranke en die hok verteenwoordig die gevangenskap van die gedagte-wêreld; hoe die gedagte-wêreld sy eie gevangenskap kan skep; of hoe eksterne faktore 'n gevangenis kan wees vir die mens. Die feit dat die kop van die grond af verrys, dui op wortels, oorsprong, voorgeslagte, sosiale norme wat 'n persoon kan beperk, veral as daardie norme teenstellend is tot 'n mens se geloofsoortuiging. Die lugruim in die werk is bewolk en donker, wat ook die ontbering beklemtoon van gewoon te raak aan die onuithoudbare. Hierdie werk het waarde, want dit verwys na universele pyn waardeur alle mense gaan terwyl hul gewoon moet raak aan vreemde of moeilike omstandighede. In hierdie geval mag Preller, wat Suid-Afrikaans is, van die sosiale en politieke realiteite van Suid-Afrika aan 'n mens oorsein. Indien so, spreek die werk namens beide swart en blanke mense.

In Figuur 8(b), waar die bed, die kas, die kam en die wankelende skeerkwas bo-op die kas, alles items van private domein van die individu is en tog is die privaatheid hier binnegedring deur die spieël en die wye oop lugruim, wat al die items plaas binne die openbare domein. Die raaiselagtige aard van hierdie tweede werk, spreek van 'n afgetrokke persoonlikheid, wat let op die hoër vlak, soos versinnebeeld deur die lugruim. Weereens is die boodskap 'n universele een, waar eenvoudige dinge van persoonlike aard op so 'n wyse geplaas is, om die belangrikheid te wys van die waarde van hierdie normale dinge, vir die individu. Die blou wynglas in die voorgrond geplaas, herinner 'n mens aan feesviering - die heildronk op die kosbaarheid van privaatheid en is tiperend van alle mense. Die werk het dus 'n waardevolle boodskap.

Aanvaar enige ander logiese en goed gestaafde evaluering.

(6)

- 8.3 Die doelwitte van die Dada kunstenaars was doelbewus om die publiek kwaad te kry en te skok. Hulle wou sterk uitsprake teen die wêreld maak, asook teen tradisionele kuns, want hulle het geglo dit was deur gierigheid en begeerte na rykdom gedikteer, 'n behaging van hulle wat mag het, of om die wat kunswerke kon bekostig, hul beroemdheid of mag te laat bevorder. Wêreldoorlog I het die samelewing troosteloos, verarmd, kwaad en werkloos gelaat en die groep kunstenaars was die mondstuk vir die woede en ontevredenheid.

Hausmann se werk toon 'n kunskritikus in 'n pak klere en hoed, waar hy 'n pen vashou wat 'n mens herinner aan 'n pistool, dus die oorlog, of 'n aanklag. Hy het 'n grynslag op sy gesig en 'n wrede "x" oor sy buik. Hierdie stukke toon die woede van die bevolking deeglik, maar wys ook die Dada afkeur van die gevestigde kritici. Die afgesnyde skoene op sy voorkop suggereer dat hy loop na nêrens, soos sy leë oë ook bevestig en die oop mond halfpad gevul met tande sê dat hy 'n verkeerde boodskap aangaande Dada-werke oordra. Niks van die afbeeldings op sy gesig spreek van 'n positiewe wêreld of 'n positiewe rigting vir die samelewing, deur die Regering en besigheid ingeslaan nie. Daar is 'n gelukkige vrou, wat deur haar kleiner grootte aandui hoe vroue aan die hand van mans oorgelaat word in die ongelyke wêreld. Onder haar is 'n ander manlike figuur uit koerantpapier, wat werk soek in die besigheidsektor, in 'n wêreld wat nie meer handarbeid hoog ag nie. (Onthou dat nywerheid nou in volle swang was en omdat die bevolking stede toe gestroom het, het dit sy eie sosiale euwels geskep het, wat nog nooit tevore so algemeen was nie). Die kunskritikus word aan skimpyskrif blootgestel, daar hy van die stigting is, wat nie Dada-kuns verstaan nie en die publiek se spreekbuis is oor die kuns wat hul as lelik en aanstootlik sien.

Aanvaar enige ander logiese vertolking wat deur die doelwitte ondersteun word.

(5)

- 8.4 Let daarop dat die kandidaat nie enige van die werke mag gebruik wat op die vraestel is nie.

(4)

[20]

VRAAG 9**INVLOEDE VAN TEGNOLOGIE OP KUNS: FUTURISME, DE STIJL EN VLYT.**

9.1 Futurisme-kenmerke is: Kwasmerke is smal, potskerfvormig en langs mekaar, met gevolglike beweging en 'n energieke oppervlak, wat spoed en bewegingsfilosofie van Futurisme weergalm. Tweedens sien 'n mens 'n komposisie wat wemel van objekte en gefassetteerde areas, gepunt in verskillende rigtings, wat ook die energie van dinamiek gee wat tipies is van Futurisme. Derdens is die kleure helder en intens, wat 'n waarmerk is van die styl. Die vorms is hoekig en roteer om 'n sentrale draaikolk, wat so die dinamiek skep wat tiperend is van Futuristiese werke. (4)

9.2 Die doelwitte van Futurisme was om die bates van beweging, energie en spoed te verhef, hoogs beïndruk met die spoed van motorkarre, treine en vliegtuie en die moderne dinamiek, wat sentraal in hulle werke is. (2)

9.3 Tegnologieë van Figuur 9(a) is die buig van draad met behulp van tange, asook die gebruik van 'n tang om stukkies met mekaar te verbind waar hegting nodig is. Dit word opgevolg deur die gebruik van breekbare, deursigtige sneespapier wat oor die raam gespan word en die aangom van die flappe in hul posisies. Die tegnologie in Figuur 9(b) is om glaskrale met koperdraad of dun aluminiumdraad te bedraad en dan die stringe om vertikale drade te weef om die ankerwikkeling te vorm.

Figuur 9(a) is naturalisties en nie van enige spesifieke kunsbeweging nie. Dit kan gesien word as deel van die Moderne beweging, siende dat daar geen uitwendige versiering is nie en vorm baie eenvoudig is.

Figuur 9(b) behoort tot die Bauhaus of De Stijl beweging, te siene aan die eenvoudige lyne, vorms en geometriese patroon vir versiering. Dit is redelik minimalisties en dit pas die ontwerpstyl van Bauhaus.

Figuur 9(c) behoort tot die Art Nouveau styl, soos te sien aan die gekurfde boog-versiering en die vroulike kurwe van die skoene se toon. 'n Moderne stuk – sien die papiermache, wat in die tyd van Kubisme vir die eerste keer as kunsmateriaal gebruik is, vanuit die eerste twee dekades van die twintigste eeu.

Die beoogde teikenmark van Figuur 9(a) sal toeriste wees, of mense met 'n liefde vir die natuur, die jonger generasie, eerder as die ouer, meer oudmodiese mense. Die tweede mandjie stukke sal ook toeriste aantrek, of mense met minimalistiese moderne interieure - sien die eenvoudige, onindrukwekkend lyne. Die laaste stuk sal tot tieners spreek, of romantiese vroue, dekoratief-gesik vir 'n dogter of vrou se slaapkamer.

Aanvaar logiese en selfs afwykende kommentaar, mits gestaaf met kommentaar oor die style waartoe die items behoort. (9)

9.4 Leerlinge moet EEN vlyt OF EEN kunswerk van die afgelope dertig jaar kies, met moderne tegnologie toegepas en dit beskryf. (5)
[20]

VRAAG 10**INTERNASIONALE STYL EN BAUHAUS**

- 10.1 Kandidate moet 'n een-bladsy opstel skryf oor die Internasionale styl EN Bauhaus, ten opsigte van:

Materiale en vorms: Dit sluit sierstene in, groot velle versterkte glas en staal vensterrame. Beide die fabriek en die woonstelblok het plat dakke, blokvormig, sonder buite-versierings, wat tiperend is van die twee style. Die vertikaliteit en horisontaliteit van die ontwerp vorme is dominant. Kandidate mag lint-vensters noem.

Wêreld gebeurde in die eerste twee tot vier dekades van die twintigste eeu is gedomineer deur die instroming van mense na dorpe en stede, op soek na werk in die nuwe eeu van Industrialisasie. Die stede was oorbevolk en grond al skaarser, vandaar die nodigheid om multi-verdieping woonstelblokke te bou.

Argitekte het geglo dat hul besig was om werks- en leef-omstandighede te verbeter deur die ontwerp van die blokke sonder versiering en kantore waar die vloerruimtes oop en gekoppel was op 'n vryer wyse as tevore. Die etiek was eenvoudig, om weg te kom van eeue-oue kompartement argitektuur, (afgebaken d.m.v. mure) deur geboue meer funksioneel te maak. In fabriek was die vloerruimte oop, danksy die pilotusstelsel en gewapende beton, sodat vloere/plafonne gegiet kon word. Hierdie vorms skep kalmte en rustigheid, juis volgens na-oorlogse behoeftes.

Samelewing het verveeld geraak met die baie strak, houeraagtige ontwerpe, omdat dit geen ruimte gelaat het vir visuele sielsverryking, soos die behoefte weldra ooglopend geword het nie. Die samelewing het meer versiering sowel as funksionaliteit nodig gehad. Hulle het ook 'n plek benodig om in te leef, wat kon voorsien in alle gemeenskaplike behoeftes binne korter afstande.

Die Internasionale Styl-geboue **kom ooreen met die Bauhaus Styl**, daar beide plat dakke, vensterbande(lint-gewys), geen versierings en simmetrie sowel as asimmetrie aangewend is, met groot vensters, veral in woonhuise. Die liefde vir sterk vertikale en horisontale is opvallend in beide bewegings.

(10)

- 10.2 Touissant Huis is in die **Internasionale styl, want** sterk vertikale is aangewend, te sien in die vorms regs en ook in die plat dak. Die moderne brutalisme is te sien in die rooi siersteen, kras en onversierd gelaat. Staal wegkapings is ontbloeit gelaat en was nooit so gedoen in vorige meer tradisionele bewegings nie. Dit laat die materiaal toe om self dekoratief te wees, wat volgens etiek Internasionaal is. Hierdie huis het egter meer variasie as die tiperende Internasionale geboue, daar dit meer variasies van vorms het, soos die oorkruis staal dra-balke. Laasgenoemde is nie tipies Internasionaal nie, siene dat dit te dinamies is.

(3)

10.3 **Meer moderne ontwerp-kenmerke** van Touissanthuis is:

Eerstens die hangar-styl buitelig-area bokant die motorhuis is baie verskillend van ouer patio-ontwerpe, daar dit dubbel-volume in die plafonhoogte is. Dit is slegs die afgelope paar dekades gedoen.

Tweedens, die vensterluuke wat vertikaal oop- en toemaak, nie na die kante toe nie, is 'n nuwe ontwerpstyl. Dit maak die huis meer gerand, byna soos 'n ruimteskip.

(3)

10.4 Leerlinge moet enige EEN vlyt-item benoem wat by Bauhaus Skool geskep is. Dit mag keramiek-, matweef-, fotografie-, staalwerk, drukwerk, juwele of meubels wees. Die objek moet dan beskryf word EN leerlinge moet sê waarom dit inpas by die ontwerp-etiek van die Bauhaus Skool.

Verwysings mag insluit die uitstekende afwerking, wat tiperend is van alle produksie by die Bauhaus, daar hul baie vaardig moes wees in verskeie dissiplines by die skool, of die baie eenvoudige skoon en geometriese lyne, geen versiering buiten handvatsels, wat deel vorm van die oorhoofse funksionaliteit van die stuk.

Die benoeming van die item mag slegs verwysend wees, soos: "Die item wat ek beskryf, is 'n teestel gemaak van vlekvrystaal en hout".

(4)

[20]

TOTAAL: 100